

Lag om ändring i utlänningslagen (2005:716);

SFS 2013:646

Utkom från trycket
den 2 juli 2013

utfärdad den 19 juni 2013.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om utlänningslagen (2005:716) dels att 5 kap. 18 §, 12 kap. 12 a §, 20 kap. 5, 12 och 13 §§ samt 23 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas sju nya paragrafer, 5 kap. 15 d §, 12 kap. 12 b och 13 b §§, 20 kap. 12 a och 15–17 §§ samt närmast före 12 kap. 13 b § och 20 kap. 15 § nya rubriker av följande lydelse.

5 kap.

15 d § En utlännning med uppehållstillstånd enligt 15 § får, efter egen ansökan, för tiden efter tillståndets giltighetstid beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, om utlännningen

1. har samarbetat med de brottsutredande myndigheterna i en utredning om brott enligt 20 kap. 5 §, och
2. har väckt talan om inestående ersättning för arbete enligt lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlännning som inte har rätt att vistas i Sverige.

18 §³ En utlännning som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet. En ansökan om uppehållstillstånd får inte bifallas efter inresan.

Det som föreskrivs i första stycket gäller dock inte om

1. utlännningen har rätt till uppehållstillstånd här som flykting eller annan skyddsbehövande enligt 1 § eller kan beviljas uppehållstillstånd här med stöd av 21 kap. 2, 3 eller 4 §,
2. utlännningen med stöd av 6 § bör beviljas uppehållstillstånd här,
3. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats en utlännning med familjeanknytning med stöd av 3 § första stycket 1 eller 2 b eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket,
4. utlännningen kan beviljas eller har tidsbegränsat uppehållstillstånd här med stöd av 15 §,

¹ Prop. 2012/13:125, bet. 2012/13:SfU8, rskr. 2012/13:274.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009 om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt (EUT L 168, 30.6.2009, s. 24, Celex 32009L0052).

³ Senaste lydelse 2010:440.

5. utlännningen enligt 3 § första stycket 1–4, 3 a § första stycket 1–3 eller andra stycket har stark anknytning till en person som är bosatt i Sverige och det inte skäligen kan krävas att utlännningen reser till ett annat land för att ge in ansökan där,

6. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som med stöd av 10 § har beviljats en utlännning i fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket,

7. utlännningen kan beviljas uppehållstillstånd enligt 15 a eller 15 d §,

8. utlännningen med stöd av 10 § har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier och antingen slutfört studier som motsvarar 30 högskolepoäng eller fullföljt en termin vid forskarutbildning, eller

9. det annars finns synnerliga skäl.

Det som föreskrivs i första stycket gäller inte heller om utlännningen har beviljats en visering för att besöka en arbetsgivare i Sverige eller är undantagen från kravet på visering om han eller hon ansöker om ett uppehållstillstånd för arbete inom ett slag av arbete där det råder stor efterfrågan på arbetskraft. En ytterligare förutsättning är att arbetsgivaren skulle förorsakas olägenheter om utlännningen måste resa till ett annat land för att ge in ansökan där eller att det annars finns särskilda skäl.

Vid skälighetsbedömningen enligt andra stycket 5 ska konsekvenserna för ett barn av att skiljas från sin förälder särskilt beaktas, om det står klart att uppehållstillstånd skulle ha beviljats om prövningen gjorts före inresan i Sverige.

I fråga om uppehållstillstånd för en utlännning som ska avvisas eller utvisas enligt ett beslut som har vunnit laga kraft gäller föreskrifterna i 15 a §, 8 kap. 14 § och 12 kap. 18–20 §§.

12 kap.

12 a §⁴ Om en utlännning har ansökt om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 a § första stycket eller 15 d §, får Migrationsverket besluta om inhibition av ett beslut att avvisa eller utvisa utlännningen.

12 b § Om en förundersökningsledare har ansökt om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 §, får Migrationsverket besluta om inhibition av ett beslut att avvisa eller utvisa den utlännning som ansökan avser.

Förbud mot verkställighet när tidsbegränsat uppehållstillstånd har meddelats

13 b § Om Migrationsverket har beviljat ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 eller 15 d §, får ett beslut om avvisning eller utvisning av utlännningen inte verkställas så länge uppehållstillståndet gäller.

20 kap.

5 § Till böter eller, när omständigheterna är försvårande, fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet har en utlännning anställd, om utlännningen

1. inte har rätt att vistas i Sverige, eller
 2. har rätt att vistas här men saknar föreskrivet arbetstillstånd.
- I fråga om påförande av särskild avgift gäller 12–14 §§.

12 §⁵ En fysisk eller juridisk person som har en utlänning anställd ska, oavsett om ansvar krävs ut enligt 5 §, betala en särskild avgift, om utlänningen

1. inte har rätt att vistas i Sverige, eller
2. har rätt att vistas här men saknar föreskrivet arbetstillstånd.

Särskild avgift enligt första stycket 1 ska inte betalas av den som har

1. kontrollerat utlänningens rätt att vistas i Sverige,
2. behållit en kopia av eller ett utdrag ur den eller de handlingar som visar att utlänningen har rätt att vistas här, och
3. underrättat den behöriga myndigheten, som anges i en förordning som har utfärdats med stöd av denna lag, om anställningen.

För varje utlänning är avgiften hälften av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde när överträdelsen upphörde. Om överträdelsen har pågått under en längre tid än tre månader, är avgiften för varje utlänning i stället hela prisbasbeloppet. Avgiften får sättas ned helt eller delvis, om särskilda skäl talar för det. Avgiften tillfaller staten.

12 a § En fysisk eller juridisk person som är uppdragsgivare, eller uppdragsgivare i tidigare led, åt en arbetsgivare som har en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige anställd, ska betala en särskild avgift om

1. uppdragsgivaren, eller en uppdragsgivare i tidigare led, har anlitat arbetsgivaren som underentreprenör för att genomföra ett avtal om entreprenad eller underentreprenad,
2. utlänningen arbetar inom underentreprenaden, och
3. uppdragsgivaren, eller uppdragsgivaren i tidigare led, inte är beställare i huvudentreprenadavtalet.

En uppdragsgivare som har vidtagit rimliga kontrollåtgärder och som inte inser eller har skälig anledning att anta att arbetsgivaren hade en eller flera utlänningar anställda som saknade rätt att vistas i Sverige, ska inte betala den särskilda avgiften.

En uppdragsgivare i tidigare led ska betala den särskilda avgiften endast om uppdragsgivaren inser eller har skälig anledning att anta att arbetsgivaren hade en eller flera utlänningar anställda som saknade rätt att vistas här och som arbetade inom underentreprenaden.

För varje utlänning är avgiften hälften av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde när överträdelsen upphörde. Om överträdelsen har pågått under en längre tid än tre månader, är avgiften för varje utlänning i stället hela prisbasbeloppet. Avgiften får sättas ned helt eller delvis, om särskilda skäl talar för det. Avgiften tillfaller staten.

13 § Allmän domstol prövar, efter ansökan, om särskild avgift ska tas ut enligt 12 eller 12 a §§. Ansökan ska göras av allmän åklagare inom två år efter det att överträdelsen upphörde. I fråga om sådan talan tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om åtal för brott på vilket inte kan följa svårare straff än böter och bestämmelserna om kvarstad i brottmål.

⁵ Senaste lydelse 2010:1296.

Avgiften får inte tas ut när fem år har gått efter det att överträdelsen upphörde.

Annan särskild rättsverkan

15 § Den som har begått ett brott som avses i 5 § första stycket 1 får, på yrkande av allmän åklagare, för en tid av högst fem år fråntas sin rätt till en del av eller alla offentliga stöd, bidrag och förmåner som har beviljats men ännu inte betalats ut eller kommit honom eller henne till del om

1. omständigheterna vid gärningen är försvarande,
2. åtgärden är motiverad med hänsyn till brottets straffvärde,
3. den samlade reaktionen på brottsligheten inte blir oproportionerligt sträng, och
4. anställningen har avsett arbete för annat än arbetsgivarens privata syften.

Särskild rättsverkan enligt denna paragraf får inte avse stöd, bidrag eller annan förmån som har beviljats en fysisk person för hans eller hennes privata behov.

16 § Den som har begått ett brott som avses i 5 § första stycket 1 och som har tagit emot offentliga stöd, bidrag eller andra förmåner får, på yrkande av allmän åklagare, förpliktas att betala tillbaka en del av eller alla sådana stöd, bidrag eller andra förmåner som betalats ut eller annars kommit honom eller henne till del upp till tolv månader innan brottet kom till polisens kännedom om

1. omständigheterna vid gärningen är försvarande,
2. åtgärden är motiverad med hänsyn till brottets straffvärde,
3. den samlade reaktionen på brottsligheten inte blir oproportionerligt sträng, och
4. anställningen har avsett arbete för annat än arbetsgivarens privata syften.

Särskild rättsverkan enligt denna paragraf får inte avse stöd, bidrag eller annan förmån som har betalats ut till en fysisk person för hans eller hennes privata behov.

17 § Om ett brott som avses i 5 § första stycket 1 har begåtts i en verksamhet som drivs av en juridisk person, får särskild rättsverkan enligt 15 och 16 §§ beslutas mot den juridiska personen, om

1. ledningen för den juridiska personen inte har gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten, eller
2. brottet har begåtts av
 - a) en person i ledande ställning grundad på befogenhet att företräda den juridiska personen eller att fatta beslut på den juridiska personens vägnar, eller
 - b) en person som annars haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten.

23 kap.

1 § Regeringen får, utöver vad som förut angetts i denna lag, meddela föreskrifter om

1. skyldighet att anmäla utlänningars vistelse eller anställning i Sverige,

2. sådana inskränkningar i utlänningars rätt att vara anställda i ett visst företag eller i företag av visst slag som är nödvändiga med hänsyn till rikets säkerhet,

SFS 2013:646

3. skyldighet att kontrollera utlänningars rätt att vistas och arbeta i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2013.

På regeringens vägnar

TOBIAS BILLSTRÖM

Ingela Fridström
(Justitiedepartementet)

